

ütöttem... Gondoltam, hogy egy kisse elkábitom. Kettőt ütöttem rá, ha jól emlékszem, de hogy hol ütöttem meg, azt nem tudom... Csak arra eszméltem fel, hogy vért látok és az én kezemből is patakzik a vér. Ugy látam, hogy elvesztette az eszméletét. Ekkor az ágyból

egy dunnát dobtam a fejére és az ágytakaróval lefüggönyöztem az ablakot, nehogy valaki belásson.

— Katona Veron nem mozdult. Bementem a szobába, keresni kezdtem a pénzt, de csak az ékszereket találtam meg: gyűrűket, láncokat. Ezután újra a konyhába mentem. Katona Veron addigra magához tért és amikor meglátott, megszólított:

— Ugyan jó ember — mondotta —, segítsen felülni, mert nagyon rosszul vagyok... Tegyen föl a díványra...

— Nem tehetem — válaszoltam —, mert erre nincs időm, nekem szólni kell, nehogy elfogjanak...

— Ahogy így kérlett, aunyira megsajnáltam, hogy szívesen feküdtem volna ekkor én az ő helyébe... Annyit mégis megtettem, hogy a dunnával feltámasztottam a derekát. Erősen vérzett. Én azután kezet mostam és elrohantam. Az uccán futás közben el is vesztettem a vésőt. Az ékszereket otthon eldugtam...

„Csak lopni akartam...”

Gladics György természetes hangon, minden különösebb meghatódás nélkül meséli el a szörnyű percek eseményeit.

— Mondja — kérdezi az elnök —, azzal a száddal ment maga oda, hogy

megöli az asszonyt?

— Nem, nem! — tiltakozik a vádlott — én csak lopni akartam. Nem akartam őt bántani, kértem, hogy engedjen távozni, de ő kiáltozott. Később már azért ütöttem, hogy elkábitssam és lohassak.

A zsinegelésre vonatkozólag előadja, hogy nem hurrkolt zsineget az asszony nyaka köré, nem akarta őt megfojtani, később még a dunnát is levette a fejéről, nehogy megfulladjon. Valószínűnek tartja, hogy a zsinegelési nyomok a körmetől származnak.

Elmondja még, hogy a Csillagból való szabadulása után női kézimunkákat készített a lakásán, ebből élt, amíg a karácsonyi szezon tartott. Amikor már nem kézimunkázott, édesanyja segítette, aki az utolsó falatot is megosztotta vele.

A másik vádlott tagad

A tárgyalás legérdekesebb része Morvay György kihallgatása volt. Morvay így kezdte a vallomását: — Nem vagyok bűnös. Szabadulásunk után, februárban kezdtünk Gladicsot a lopásokról beszélni. Ha jól emlékszem, közösen haláloztuk el, hogy lopni fogunk. Katona Veronról nem szóltam neki, de lehet, hogy a Csillagban elmeséltem, hogy ott loptam egyben. Nem mulogattam meg Gladicsnak a helyszínt. Egyszer mentünk ki a Rendező-pályaudvarra és akkor kíváncsiságból benéztem abba a házba és mondtam Gladicsnak, hogy itt laktam. De másról nem volt szó...

Szembesítés

Az elnök ezután felszólítja Gladicsot, hogy mondja a szemébe az igazat. Gladics feléje fordul, mire Morvay azonnal beismeri a dolgokat. Morvay azután még néhányszor tagadni próbál, tagadja, hogy osztozkodásról lett volna szó, hogy ő nyitogatta volna a Joachim-féle lakást, de a szembesítések után azonnal vall.

Ez az eset megismétlődik többször. Elég, ha az elnök egyet inté Gladicsnak, az azonnal Morvay felé fordul, mire Morvay lehorgaszítja a fejét és — vall. Elmondja, hogy hazament a kérdéses délelőtti

alibit igazolni,

mert tudta, hogy a rendőrség elsőnek őt fogja gyanúsítani. Azt azonban végig tagadta, hogy ölésről szó esett volna közöttük.

A különböző jegyzőkönyvek ismertetése után dr. Jankovics László orvosszakértő terjesztette elő véleményét. Véleményében azt állította, hogy valószínűleg a gyilkos zsineget is használt.

Katona Veron utolsó szavai

Ezután Katona Veronnak a halálos ágyon tett vallomását olvasták fel:

— Bejött a fiatalember és lakást keresett. Nincs

lakás — mondottam —, mire nekem ugrott és azt kiáltotta:

— Most meg fogsz halni! Add ide a pénzed!

— Kértem, hogy ne bántson, nincs pénzem, pedig volt száz pengőm a kályhába elrejtve. Felkapta a sződésűveget és ütött, csak akkor engedett el, amikor már mozdulni sem tudtam.

Gladics György megjegyzi, az elnök kérdésére, hogy azt mondta az asszonynak, hogy adja oda a pénzt, de halállal nem fenyegette.

Dr. Mihályffy István ügyész a vádirat szerint kérte bűnösöknek kimondani a vádlottakat. Dr. Balogh Béla, dr. Jezerniczky Ákos védőbeszéde után az elnök megkérdezte a vádlottakat, hogy van-e valami mondanivalójuk.

— Nincs, mindent elmondtunk — válaszoltak.

Az ítélet

Az ítélet rövidesen kész volt. Feszült érdeklődés közepette olvasta fel az elnök:

Gladics György bűnös rablás büntetése-

A szegedi rizstermelési kísérletek

Szakértői vélemény és az Alföldkutató Bizottság nyilatkozata

(A Délmagyarország munkatársától.) Beszámolt a Délmagyarország azokról a technikai komplikációkról, amelyek a fehértói rizstermelési kísérletek végrehajtása körül felmerültek. A mérnöki hivatal számítása szerint ugyanis nehéz problémát jelentene a rizsföldek vizellátása, mert három ártézi kut vize csak nyolcvan nap alatt árasztaná el a kívánt területet megfelelő mélységű vízréteggel.

A szakértők, akik a kísérlet végrehajtására vállalkoztak, pénteken délelőtti megjelentek a polgármesternél, akivel hosszasan tárgyaltak a kérdésről. A tárgyalások után a következő szakszerű felvilágosítást kaptuk a rizstermelés problémájáról:

Magyarországon rizstermelő kísérleteket már régen és többen végeznek. A földművelésügyi minisztériumon kívül Schmidt Rezső okleveles gazda és Polityovszky István ny. vezérkari ezredes ért el Csonkamagyarország területén jelentős eredményeket. Schmidt Kisáziában nemesített turkesztáni rizzzel kísérletezett éveken át és Bulgáriában, aránylag már mostoha éghajlati körülmények között, továbbtermesztve, olyan rizsfajtát állított elő, melynek tenyészideje annyira rövid, hogy a magyar éghajlaton is eredményekkel kecsegtet. Ezzel az akklimatizált turkesztáni fajtával az utóbbi években Abonyban és Mezőtúron figyelemreméltó eredményeket is ért el. A mezőtúri rizstermelést megvizsgálta a spanyol riziskísérleti intézet Valenciában és úgy találta, hogy minősége a legjobb spanyol fajtákkal legalább is egy sorba állítható.

Schmidt és Polityovszky kezdeményezte tavaly az első fehértói kísérletet is, mely azonban az előre nem látott vízhiány miatt nem vezetett eredményre. De nem a tavalyi aszály volt ennek az oka, hanem a kiszemelt ártézi kut elégtelen volt. Ugyancsak ők javasolták most a városnak az újabb kísérletet. Az ajánlatot Somogyi Szilveszter polgármester vizsgálta felül az Alföldkutató Bizottság bevonásával.

A polgármester már két hete vizsgálta a szakértőivel az ajánlatot, vízügyi szempontból — mint-hogy a kérdés szorosan egybefügg a tervezett halgazdasággal — Papp István, az ármentesítő társulat igazgatója, Buócz Károly főmérnök és Pávó Ferenc tanácsnok vett részt a tárgyaláson. Beszerezték Fischer Frigyes miniszteri tanácsnok, a földművelésügyi minisztérium halászati szakértőjének véleményét is, amely szintén kedvező. A polgármester álláspontja kezdetiől fogva az volt, hogy mivel a városnak a kísérlet nem kerül pénzbe, semmi akadályát sem látja a végrehajtásnak.

Schmidték ajánlata ennek megfelelően úgy szól, hogy a város erre az évre átengedi a kísérletre a létesítendő halgazdaság mintegy 100 holdnyi IV. számú medencéjét. Biztosítja a város továbbá a szükséges vízmennyiséget is azzal, hogy a halgazdaság részére furandó ártézi kut közül hármat az ármentesítő társulat útján már most elkészített. Tekintettel arra, hogy a 156 milliméter átmérőjű kutak percnként 1000 liter vizet adnának, a három kut napi vízmennyisége körülbelül 4000 köbméter (tonnát) tesz ki. 100 hold 5 centiméteres vízréteggel való elárasztásához szükséges 30.000 tonna. Hogy ez a vízmennyiség az ismételt elárasztásokhoz idejében és egyszerre rendelkezésre álljon, a VI. sz. telelő medencében tároltatnék

ben, mint tettes és lopás büntetlenség kísérletében, mint tetteslárs és ezért a bíróság őt 15 esztendői fegyházra ítélte.

Morvay Györgyöt a bíróság lopás büntetlenségében, mint bűnégetet és lopás büntetlenségében, mint tettest ítélte el 2 esztendői fegyházra. Morvayt azért ítélte el a bíróság csak mint bűnégetet és csakis lopásban, mert közösen határozták el a lopásokat, tehát nem bujtotta fel Gladicsot és nem rablásról, vagy ölésről, hanem csak lopásról beszéltek.

— Az ítélet ellen fellebbezek — mondotta Gladics —, mert nagyon súlyos.

Fellebbezett az ügyész is, a védő is, egyedül Morvay nyugodott meg.

A folyosón Gladicsot síró édesanyja várta. A gyilkos fegyverei mellől kíváncsian kérdezte meg édesanyjától:

— Miért ült itt künn? Miért nem jött be?

és egyszerre volna a rizsföldre bocsátható. A kívánságok teljesíthetők anélkül, hogy a város egyetlen fillért is áldozna a rizstermelő-kísérletre.

A város a kísérlettel a következő előnyökre tenné szert. Ha a kísérlet nem is sikerül, körülbelül 3000 munkanapot jelent a rizstermelők költségén elvégzendő földmunka és a termeléssel kapcsolatos mezei munka. Ezenfelül a halastó talaja megmunkáltatván, az esetleg termést nem adó rizsnövényzet korhadó szára és gyökere a legkitünőbb trágyát és eleséget biztosítja. Ha ellenben a kísérlet sikerrel járna, az ajánlattevők a Fehértónak a halgazdaság céljaira le nem foglalt részén jövőre 4—500 holdon termelnének rizset, 10 éven át jelentős bért fizetnének az eddig parlag területekért, 15.000 munkanapot igénybevéve, többszáz családnak biztosítanának munkát és legkevesebb 10.000 mázsa rizstermessel Szeged gazdaságát jelentős új forrással gyarapítanák.

A polgármester ezért most azon van, hogy a kísérlet sikerének főfeltétele: a víz biztosítható legyen és hogy a város műszaki közgei mindent megtegyenek a szükséges ártézi kutak idejében való elkészítésére.

A Szegedi Alföldkutató Bizottság a rizstermelési kísérletekről az alábbi nyilatkozatot adta:

— A Szegedi Alföldkutató Bizottság a tervezett rizstermelési kísérletet pusztán tudományos szempontból kísérli figyelemmel. Sem szakvéleményt nem adott, sem a kísérlet előmozdítására, vagy megakadályozására okot nem látott fennforogni. A bizottságot sem balsiker, sem csallódás emélfogva nem érheti, ellenben — ha a kísérlet valóban végrehajthatik — igen fontos tudományos eredményt sikerül biztosítani. Gazdasági szempontból ugyanis nagyon fontos volna, hogy a kísérlet eredményes legyen, tudományos szempontból azonban az is jelentős eredmény, ha végre csupán annyit állapítanak meg, hogy a Fehértó szikes talaja ilyen mezőgazdasági célokra alkalmatlan. Eddig csak elméleti viták folytak, de elmaradt a reális bizonyítás. Tudományos szempontból a negatív eredmény is jelentős eredmény, mert végét veti a meddő vitának.

— Reméljük, hogy mikor újra hallatjuk szavunkat, öröndetes eseményekről adhatunk számot, bár tudatában vagyunk annak és egyáltalán nincsen kizárva, hogy kiábrándító tényekről beszámolva, a kísérletek további folytatását nem lesz módunkban ajánlani.

A legjobb órák, legszebb ékszerek mélyen leszállított árban részletfizetésre is.

Javítások félárban.

Győri Béla órák és ékszerész 233 Klauzál-tér 2.

Költözködések

féregmentes bútorokból legolcsóbban vállal Csala Dezső, Kelemen ucca 3. szám. Hátul az udvarban. 156 Telefon: 28—02.

Sarok üzlethelyiség

Mikszáth Kálmán ucca 12. sz. alatt (Valéria tér sarok) május 1-ére kiadó. 245 Érdeklődni uyanott I. emelet 1. sz. alatt.